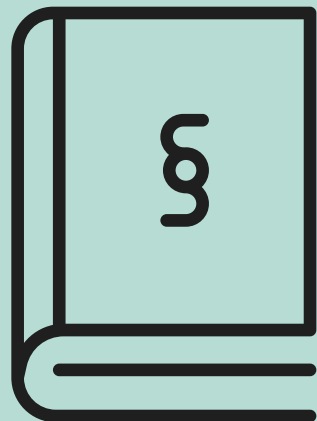


Miljöansvar för konstgräsplaner

Guide för föreningar som äger och sköter en konstgräsplan

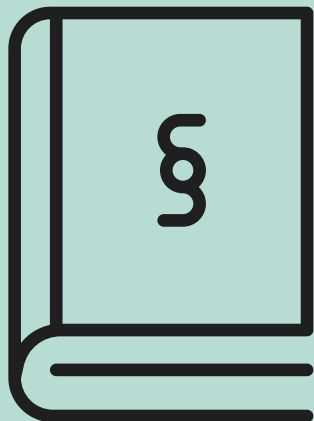


**Konstgräs
fantastiskt och
miljöfarligt**



Vadå miljöfarlig verksamhet?

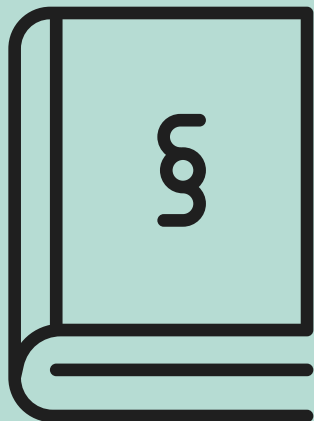
- Konstgräs räknas som miljöfarlig verksamhet
- Att något är miljöfarligt innebär att det kan skada miljön eller människors hälsa, så som när gummigranulat sprids till dagvatten och naturen.
- **Alla som äger och sköter en konstgräsplan är därför skyldiga att förebygga de problem som konstgräsplaner kan innebära för miljön.**
- Den här guiden är till för att hjälpa föreningar att få koll på och uppfylla de krav och skyldigheter som finns.



Krav och skyldigheter enligt miljöbalken

- **Kunskapskravet** – ni behöver ha kunskap om vilka miljörisker som finns och hur ni kan förebygga dem
- **Försiktighetsprincipen** – ni ska göra det ni kan för förebygga skador på miljö och hälsa
- **Kravet på att använda bästa möjliga teknik** – ni ska använda den mest miljövänliga tekniken och metoden som är tekniskt möjlig och rimlig
- **Produktvalsprincipen** – ni ska välja produkter och material som är mindre farliga för miljön eller hälsan
- **Hushållningsprincipen** – ni ska planera och sköta planen så att resurser inte slösas

Läs mer: [Miljöbalk \(1998:808\)](#)



Tillsyn av konstgräsplaner

- I Göteborg är det miljöförvaltningen som ansvarar för att kontrollera att konstgräsplaner sköts enligt miljölagarna
- De gör tillsyn av planerna där de till exempel granskar hur planen är utformad och hur granulatet hanteras
- Miljöförvaltningen kan kräva att föreningen tar fram och uppdaterar en åtgärdsplan för att minska miljöpåverkan från konstgräsplanen.
- Om brister upptäcks kan föreningen få krav på konkreta åtgärder.
- Följs inte kraven kan vite (böter) bli aktuellt
- Läs mer: [Tillsyn av konstgräsplaner](#)



**Anlägga en
konstgräsplan**



Innan ni bestämmer er

- Skaffa er den kunskap som krävs för att göra rätt val och skydda miljön. Läs [Naturvårdsverkets vägledning om konstgräsplaner](#).
- Läs på om krav och principer i miljöbalken och utgå från dessa i alla beslut och vägval ni gör.
- Är platsen lämplig för miljöfarlig verksamhet? En konstgräsplan bör inte ligga nära vatten, skyddad natur, jordbruksmark eller plats med risk för översvämning.
- Tänk noga igenom alla kostnader under planens livslängd – drift, underhåll, sanering och avfall.



Välja material

- Det finns olika typer av fyllnadsmaterial som kan användas på konstgräsplaner. Dessa kan vara olika att spela på och påverka miljön på olika sätt.
- Glöm inte principerna i miljöbalken som ni är skyldiga att följa när ni väljer material.
- Ha dialog med leverantören om materialets innehåll och eventuella risker. Ställ krav!
- Se över olika lösningar noga så det passar era spelare, driften och budgeten.
- Bra att känna till: [Försäljning av gummigranulat till konstgräsplaner förbjuds år 2031](#)



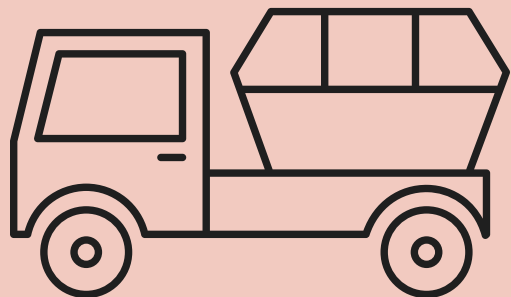
Utformning och skyddsåtgärder

- Gör en **separat in- och utgång** och en **meter hårdgjord yta** utanför planen så att ni kan borsta eller suga upp granulat
- Bygg en **rejäl kant eller sarg längs planen** som är tät nertill.
- Se till att ni har **borststationer**. Tänk på hur spelarna rör sig för att minimera spridningen av granulat och göra det lättare att städa och sopa planen.
- **Skydda dagvattenbrunnar genom att installera granulatfällor** som hindrar gummigranulat och plastgräs att komma ner i brunnarna.
- **Ta fram en åtgärdsplan** – dokumentera och planera för hantering av granulat och underhåll av konstgräsplanen. Underhåll av en konstgräsplan är resurskrävande!



Byta konstgräs

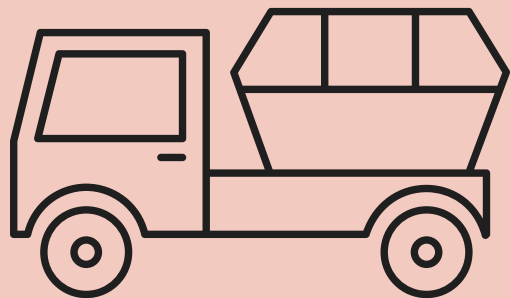
Välja nytt underlag och fyllnadsmaterial



- Det finns olika typer av fyllnadsmaterial som kan användas på konstgräsplaner. Dessa kan vara olika att spela på och påverka miljön på olika sätt.
- Glöm inte principerna i miljöbalken som ni är skyldiga att följa när ni väljer material.
- Ha dialog med leverantören om materialets innehåll och eventuella risker. Ställ krav!
- Se över olika lösningar noga så det passar era spelare, driften och budgeten.
- Bra att känna till: [Försäljning av gummigranulat till konstgräsplaner förbjuds år 2031](#)



Ta hand om avfallet



- Ni ansvarar för att ta hand om allt avfall från den gamla planen och för att marken inte förorenas.
- Allt på en konstgräsplan, även sanden, är kontaminerat med mikroplaster. Se till att inget hamnar utanför planen när ni byter konstgräs. Framförallt inte i dagvattenbrunnar!
- Undersök om sand eller granulat kan tvättas och läggas om på anläggningen.
- Om mikroplaster sprids ansvarar ni för saneringen – en kostsam åtgärd.
- Även avfallet (200-250 ton) är dyrt att hantera, cirka en halv miljon kronor. Begär alltid **verifikat** (intyg) på vart avfallet tar vägen.



**Att sköta en
konstgräsplan**



Kommunikation och rutiner

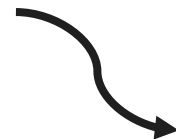


- Gör allt ni kan för att förlänga livslängden på planen och minska dess miljöpåverkan!
- Ta fram en åtgärdsplan som beskriver era skyddsåtgärder och skötselrutiner (hur ni arbetar med utvärdering, kontroller, åtgärder för att minska svinn, utbildning av planskötare med mera.)
- Kommunicera till tränare och spelare vad som gäller. Sätt upp **skyltar** och se till att det är **lätt att göra rätt** och svårt att göra fel. På goteborg.se/minskamikroplast hittar ni mer information och skyltar ni kan använda:
 - [Borsta av dig gummigranulatet](#) (för planer med gummigranulat)
 - [Borsta av dig](#) (för planer utan gummigranulat)
 - [Miljöfarlig verksamhet](#) (krävs vid konstgräsplaner)



Skötselrutiner och snöröjning

- Sköt alltid planen utifrån leverantörers specifikation.
- **Dokumentera** hur ni sköter och städar planen med datum och underskrifter för att kunna redovisa om miljöförvaltningen skulle göra en tillsyn av planen (underhållsjournal)
- Ansvarig för en konstgräsplan ska ha dokumenterat en regelbunden översyn/egenkontroll av konstgräsplanen för att se till att skötseln sköts som den ska





Skötselrutiner och snöröjning

- Se till att gummigranulat inte sprids genom **arbetsfordon**. Borsta av däck och ha gärna skrapgaller eller liknande vid ingångar. Ha redskapen inne på planen eller på hårdgjord yta intill.
- Se till att **dagvattenbrunnar** inte nås av plast i någon form. Sätt in **granulatfällor** och sätt en **rutin** på att tömma dem.
- Se över **rutiner för snöröjning** då det sliter på planen och riskerar att sprida mikroplaster. Kan snöröjningen begränsas eller anpassas utifrån väder? Behåll gärna snön på planen längs kanterna. Om snö körs ut bör den läggas på hårdgjord yta som har en dagvattenbrunn med granulatfälla.



Bidrag att söka

Bidrag att söka hos idrotts- och föreningsförvaltningen



- Föreningar kan söka investeringsbidrag för att renovera eller bygga om en befintlig konstgräsplan och för att bygga en ny.
- Idrott & förening betalar inte ut bidrag till nya konstgräsplaner eller byte av konstgräs med gummigranulat som ligger inom 300 meter från skyddad natur, jordbruksmark eller plats med risk för översvämning.
- Byggprojekt som innehåller energibesparande-, miljö-, brandskydds- eller tillgänglighetsåtgärder prioriteras
- Kostnaden för projektet ska vara över 20 000 kronor och max 50 procent av kostnaden kan ges i bidrag.

Läs mer: [Investeringsbidrag](#)



Bidrag och rådgivning att söka hos Svenska Fotbollförbundet och RF-SISU



Fotbollförbundet:

- ger råd inom anläggningsfrågor
- utbildar inom konstgrässkötsel och miljö
- ger bidrag kopplade till konstgräs och miljö

Läs mer: [Stöd och kontakt \(Svenska Fotbollförbundets webbsida\)](#)

RF-SISU:

- ger bidrag kopplade till anläggning och miljö

Läs mer: [Projektstöd IF anläggning \(RF-SISU:s webbsida\)](#)



**Frågor och
stöd**



Frågor och stöd

Stödmaterial

- [Naturvårdsverkets vägledning för konstgräsplaner](#) vänder sig till de med ansvar anläggning, drift och skötsel av konstgräsplaner.
- För mer generell information om utmaningen och hur vi arbetar i Göteborgs Stad: goteborg.se/minskamikroplast
- Kommunernas konstgräsnätverk följer det senaste kring konstgräs och miljön: [Kommunernas Konstgräsnätverk - Minska miljö- och hälsopåverkan från konstgräs](#)
- [Miljöchecklista från Svenska Fotbollförbundet](#), ett stödmaterial vid arbetet att ta fram en åtgärdsplan.

Vi stöttar!

Idrotts- och föreningsförvaltningen har lång erfarenhet av att anlägga och lägga om konstgräsplaner till mer miljövänliga alternativ. Tveka inte att höra av er till oss!

[Kontakta oss via vårt kontaktformulär](#)

